

Kits - Artikel van de week: Elke week een pdf-file met een nieuwsartikel.

Beurtelings een artikel uit de Kits-krant en een volledig nieuw artikel.

Surf naar www.kits.be en voer de websleutel van de laatste Kits-krant in.

Uitgewerkte lessuggesties

1. Waarom in vredesnaam?

- Niveau:
- Sluit aan bij het artikel 'Vrede voor iedereen' op pag. 1.
- Motivatie
De oorlog in Oekraïne verovert een plek in ons dagelijks leven. Op school, op het werk, in de jeugdbeweging ... op heel veel plekken kom je mensen uit Oekraïne tegen. Bovendien kunnen ook bepaalde tekorten van grondstoffen of goederen en enkele prijsstijgingen aan deze oorlog gelinkt worden. Maar Oekraïne is helaas niet het enige land dat gebukt gaat onder het oorlogsleed. In Syrië is de oorlog al meer dan tien jaar aan de gang, in Jemen sinds 2015. Vrede in de verf zetten is in deze onzekere tijden absoluut noodzakelijk.
- Doelstellingen
 - De leerlingen weten dat 21 september niet alleen de start van de herfst is maar ook de 'Dag van de Vrede'.
 - De lln. kunnen een tekst interpreteren.
 - De lln. kunnen na deze les een eigen mening vormen over kernwapens.
 - De lln. bedenken klasregels om de verdraagzaamheid te vergroten.
- Werkwijze
 - **Instap:** Schrijf '21 september' op het bord. Vraag de leerlingen wat zij weten over deze datum. De leerlingen zullen waarschijnlijk 'start van de herfst' als antwoord geven.
Toon of projecteer de vredesvlag. Bv. vrede.be/sites/default/files/styles/cover_image/public/2021-05/heist-op-den-berg.jpg?h=1a721b02&itok=JzvEo1Cf
 - Vertel dat het op die dag ook 'Dag van de vrede' is. Laat de leerlingen op zoek gaan in de Kitskrant naar het artikel dat hierbij past. Vervolgens lezen de leerlingen dit artikel.
 - **Kern:** Projecteer de foto van de paddenstoelwolk na de ontploffing op Hiroshima of Nagasaki. Bv. nl.wikipedia.org/wiki/Atoombommen_op_Hiroshima_en_Nagasaki#/media/Bestand:Nagasakibomb.jpg

Wat weten jullie over deze foto? (*paddenstoelwolk na ontploffing van de kernbom*) Wanneer is dat gebeurd? (*op het einde van de Tweede Wereldoorlog*) Wie heeft de bom gegooid en op welk land? (*de Verenigde Staten – op Japan*)

Hou een klasgesprek over kernwapens aan de hand van de info die te vinden is in het Kits-artikel.

Ben jij voor of tegen kernwapens en waarom? Vind je dat wij kernwapens moeten bijhouden voor andere landen? Waarom wel/niet? Hoe zou jij het probleem oplossen?

- **Slot:** De leerlingen lossen het werkblad op. Je kan kiezen of je dit individueel, in duo's of klassikaal aanpakt. Achteraf overloop je de klasregels die de leerlingen hebben bedacht in functie van verdraagzaamheid.

Geschatte tijdsduur: 1 uur.

- Tip: Misschien kan je deze les wel inplannen op 21 september!

2. Terug naar school

- Niveau:
- Sluit aan bij het artikel 'Terug naar school' op pag. 1.
- Motivatie
In het Kits-artikel worden twee items in verband met schoolgaan onder de aandacht gebracht: het al dan niet dragen van een uniform en de duur van schoolvakanties. We grijpen dit artikel aan voor een activiteit begrijpend lezen en het formuleren van een eigen mening. Aanvullend werken we met een tabel over de evolutie van de leerlingenaantallen in Vlaanderen, zowel voor kleuter en lager als voor secundair onderwijs. De werkbladen sluiten aan bij Taal, begrijpend lezen en Wiskunde, diagrammen en tabellen.
- Doelstellingen
 - De leerlingen reproduceren en interpreteren gegevens uit een geschreven boodschap.
 - De leerlingen kunnen een eigen mening formuleren en verantwoorden.

- De leerlingen lezen en interpreteren een tabel.
- De leerlingen stellen getallen uit een tabel voor in een staafdiagram.
- Werkwijze

Start de les met het Kits-artikel. De leerlingen lezen het in duo's. Ze vullen het eerste werkblad samen in, met uitzondering van de eigen mening-vragen. Die lossen ze individueel op. Bespreek achteraf de antwoorden en de meningen. Met de antwoorden van vraag 5 kan je aanvullende oefeningen maken (in een diagram voorstellen, in procent uitdrukken (6de lj.)). Ook het tweede werkblad kunnen de leerlingen per twee aanpakken. Bij de rekenoefeningen (1 en 2) kan één leerling cijferen en de andere leerling kan een zakrekenmachine gebruiken. Bespreek achteraf kort de antwoorden. Tot slot koppel je een ICT-vaardigheid aan deze tabel: het creëren van een diagram met behulp van een rekenblad (spreadsheet).

3. Historisch droge Rijn

- Niveau:
- Sluit aan bij het artikel 'Waterpeil extreem laag' op pag. 3.
- Motivatie

Fel onweer, weinig tot geen sneeuw in de winter of extreme droogte in de zomer ... De opwarming van de aarde en het veranderende klimaat raakt ons op verschillende vlakken. Als gevolg van de extreem warme en droge zomer belemmert het lage waterpeil sinds augustus de scheepvaart op de Rijn in Duitsland, en op andere Europese waterwegen. Dit zorgt voor grote transportproblemen, voornamelijk van grondstoffen. Deze grondstoffen zijn noodzakelijk voor heel wat sectoren. Aan de hand van het artikel en de werkbladen gaan we in op de problemen die het lage waterpeil met zich meebrengt. Ook staan we stil bij wie geniet van de voordelen van het warme, droge weer en wie er alleen maar nadelen van ondervindt. Je kan dit werkblad gebruiken in een les PAV of Mavo.
- Doelstellingen
 - De leerlingen verklaren moeilijke woorden uit een artikel.

- De lln. maken een nieuwe zin met de gegeven woorden uit een artikel.
- De lln. formuleren antwoorden op vragen over de inhoud van een artikel.
- De lln. geven aan wie er baat heeft bij het droge, warme weer en wie niet.
- De lln. zoeken op het internet informatie over de Rijn.
- Werkwijze
 - Inspat: Toon dit filmpje aan de klas: <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2022/08/10/rijn-vanaf-eind-deze-week-onbevaarbaar-voor-vrachtschepen/> (scrollen naar het laatste filmpje op de pagina). Hierna nodig je de leerlingen uit om te vertellen wat ze reeds weten of wat ze gezien hebben in het filmpje. Ze vertellen ook wat de droge periode voor henzelf betekent en welke voordelen en nadelen ze zelf ondervonden hebben in de vakantie.
 - Kern: De eerste opdracht wordt in kleine groepjes (twee of drie) uitgevoerd. De groepjes proberen eerst om het woord zelf te verklaren. Indien ze dit niet kunnen, mogen ze gebruik maken van een online verklarend woordenboek (www.vandale.be of www.ensie.nl). Daarna maken ze met het woord een correcte Nederlandse zin waardoor de betekenis duidelijk wordt. Ook bij de tweede opdracht gaat het groepje op zoek naar antwoorden op de gestelde vragen. Alle informatie is te vinden in het artikel. Voor de derde opdracht somt elk groepje voorbeelden op van sectoren die profijt hebben bij het warme, droge weer en sectoren die hierdoor in de problemen komen. Ze zoeken foto's of prenten die aansluiten bij deze voor- en nadelen. Vervolgens presenteren de groepjes hun bevindingen aan de rest van de klas gebruik makend van dit beeldmateriaal. De laatste opdracht is een individuele opdracht waarbij er op het internet info over de Rijn moet worden gezocht.
- Internet
 - www.waterinfo.be
Deze website van de Vlaamse overheid wil het publiek informeren over overstromingen en droogte. Alle metingen en voorspellingen worden hier samengebracht.
 - www.opdehoogtevandrogte.be
De actuele waterschaarste en droogte in Vlaanderen vind je hier.

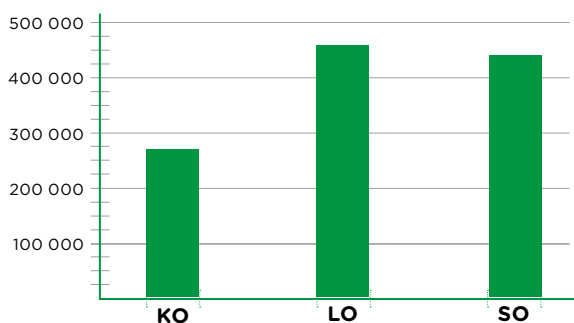
Sleutel bij de werkbladen

1. Waarom in vredesnaam?

1. Dag van de Vrede EN begin van de herfst
2. regenboogvlag met het woord vrede (of *peace*) / vredesduif 🕊 / wijs- en middelvingers in de vorm van een V 📖 / peace-teken ☮
3. a. Nee, de auteur is niet zeker. Dat kan je afleiden van het woord 'zouden' in de zin 'Op de militaire basis Kleine Brogel zouden zich twintig Amerikaanse kernbommen bevinden.' (nvdr: Al sinds de Koude Oorlog houden de Belgische regering en Defensie zich aan het 'confirm nor deny' protocol (bevestig noch ontken). Hoewel iedereen denkt dat er kernwapens op Kleine Brogel liggen, is dit nooit officieel erkend. In 2019 stond voor het eerst zwart op wit in een rapport van de Navo dat er kernwapens liggen in Kleine Brogel in België. In een latere, online versie van het rapport was Kleine Brogel weggelaten.) – b. Veel mensen denken net als de auteur dat er kernbommen op Kleine Brogel liggen. De F-35-vliegtuigen kunnen deze kernbommen dragen, dus dat is dan een logische aankoop.
4. eigen antwoord
5. Oekraïne, Jemen, Syrië en Nigeria
6. bv. We tonen respect door naar elkaar te luisteren.
7. eigen antwoorden

2. Terug naar school

1. leidt tot minder uitsluiten en pesten – verschillen tussen sociale klassen vallen minder op – geen tijdverlies bij het kiezen van een outfit – leidt tot grotere samenhangigheid
 2. eigen antwoord
 3. De zomervakantie is ingekort tot 6 weken. – De herfst- en krokusvakantie tellen 2 weken.
 4. Er is minder leerachterstand na een kortere vakantie.
 5. eigen antwoord
 6. schoolgebonden en eigen antwoord
2. 1. $1 = 267.756 / 2 = 725.282 / 3 = 20.331 / 4 = 467.059 / 5 = 2406$
2. a. 1.200.000 / b. 1.194.391
3. a. Jaar na jaar daalt het aantal kleuters in het gewoon kleuteronderwijs.
b. Jaar na jaar stijgt het aantal leerlingen in het gewoon lager onderwijs, maar in 2020-2021 daalt het.
c. Tot in 2017-2018 daalt het aantal, daarna stijgt het weer.
d. Schooljaar 2016-2017: leerlingenaantallen

3. Historisch droge Rijn

1. a. een zeldzaam verschijnsel – b. winst opleveren – c. het maximale dat iets aankan – d. water om een machine af te koelen – e. de hoogte van het water / zinnen: eigen antwoorden
2. a. kolen en gas, grondstoffen voor de chemische industrie, landbouwproducten en granen – b. Hoe lager het waterpeil, hoe lichter de lading van het schip mag zijn. Daardoor zijn er 3 tot 4 schepen nodig om eenzelfde hoeveelheid goederen te vervoeren. Dit kost natuurlijk meer geld. – c. De capaciteit van vrachtwagens en treinen om grondstoffen te vervoeren is te klein ten opzichte van die van schepen. Er zijn dus niet genoeg vrachtwagens en treinen om alle grondstoffen te vervoeren. – d. In Duitsland geraakt de steenkool niet tot bij de elektriciteitscentrales die daarmee elektriciteit moeten opwekken. De Noorse waterkrachtcentrales konden minder elektriciteit leveren (het water stond niet hoog genoeg) en de kernreactoren konden niet op volle kracht draaien omdat ze niet genoeg koelwater konden lozen. Het enige dat beter lukte dan normaal was elektriciteit opwekken met behulp van zonne-energie.
3. In heel wat fabrieken zijn er niet genoeg grondstoffen om er producten van te maken. Daardoor kan er schaarste optreden. Het was duurder om de grondstoffen te vervoeren over de lagere rivieren, of via vrachtwagens en treinen. De industrie zal die duurdere prijzen doorrekenen aan de consumenten. Veel spullen zullen duurder worden.
4. Het droge, warme weer is goed voor het toerisme en de horeca ... Het droge, warme weer is niet goed voor oudere mensen, de landbouw en fruitteelt, het grondwaterpeil ... Het zorgt er ook voor dat er meer bosbranden zijn.
5. a. Zwitserland, Liechtenstein, Oostenrijk, Duitsland, Frankrijk, Nederland – b. Noordzee – c. 1233 km

4. Kits Nieuwsquiz 1

1. a – 2. c – 3. b – 4. a – 5. b – 6. c – 7. c – 8. b – 9. a – 10. b

Waarom in vredesnaam? (1)

1. Wat maakt van 21 september een speciale dag?

Geef 2 mogelijkheden.

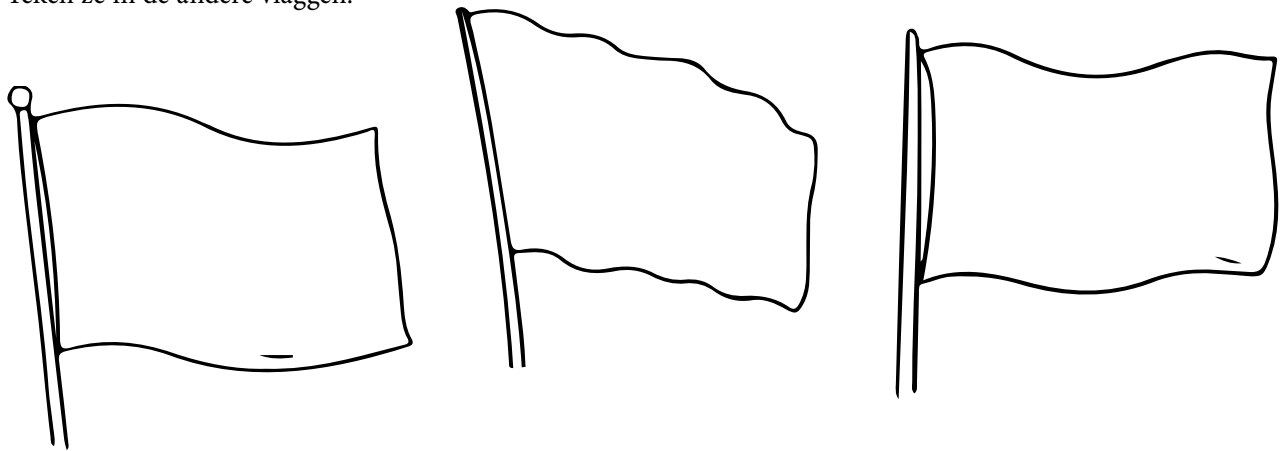
-
-

2. Heel wat gemeenten en steden hangen op die dag de vredesvlag uit.

Teken de vlag.

Ken je nog andere symbolen voor vrede?

Teken ze in de andere vlaggen.

3. a. Is de auteur van het Kits-artikel 100 procent zeker dat er kernbommen op de militaire basis

Kleine Brogel liggen? Waaruit leid je dat af?

.....
.....
.....

b. De aankoop van de nieuwe F-35-vliegtuigen bevestigt het vermoeden van veel mensen.

Waarom?

.....
.....

4. Ben jij voor of tegen kernwapens in België?

Waarom?

.....
.....
.....
.....

Terug naar school (1)

1. Bij het artikel in KITS

1. Voorstanders van een uniform wijzen graag op enkele voordelen.

Welke?

.....

.....

.....

2. Zou jij graag hebben dat de school je verplicht om een uniform te dragen?

Waarom (niet)?

.....

.....

3. Hoe werden de vakantieperiodes aangepast in het Franstalige onderwijs?

.....

.....

4. Wat is volgens deskundigen een goede reden om de zomervakantie in te korten?

.....

.....

5. Waarvoor kies jij? Vink aan.

- een kortere zomervakantie en 2 weken herfst- en krokusvakantie
- de vakanties houden zoals ze nu zijn

Motiveer je keuze.

Foto: Pexels

.....

.....

.....

6. a. Wat zegt jullie schoolreglement over kleding en voorkomen?

Welke zaken zijn verboden?

.....

.....

.....

b. Kan jij je vinden in deze regels en afspraken?

Wat zou je anders willen?

.....

.....

.....

Terug naar school (2)

2. Evolutie schoolbevolking per onderwijsniveau in Vlaanderen

1. In de tabel ontbreken 5 getallen.

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Voltijds onderwijs						
KLEUTERONDERWIJS [Ⓜ]						
Gewoon	1	266.379	263.789	262.435	261.192	257.625
Buitengewoon	1.984	1.967	1.986	2.140	2.325	5
Totaal	269.740	268.346	265.775	264.575	263.517	260.031
LAGER ONDERWIJS [Ⓜ]						
Gewoon	422.911	432.291	438.779	442.275	442.961	441.026
Buitengewoon	25.578	24.645	24.380	24.784	25.567	26.110
Totaal	448.489	456.936	463.159	4	468.528	467.136
Totaal basisonderwijs	718.229	2	728.934	731.634	732.045	727.167
SECUNDAIR ONDERWIJS [Ⓜ]						
Gewoon	418.228	419.207	421.975	427.456	434.435	445.153
Buitengewoon	20.333	20.130	3	20.544	21.095	22.071
Totaal secundair onderwijs	438.561	439.337	442.306	448.000	455.530	467.224

bron = Departement Onderwijs en Vorming – Statistieken

1 =

4 =

2 =

5 =

3 =

2. Hoeveel leerlingen zijn er in totaal voor basisonderwijs en secundair onderwijs samen?

a. Ik schat met afronding op TD:

b. Ik bereken:

3. Omschrijf de evolutie van 2015 tot 2021 voor ...

a. het aantal kleuters in het gewoon onderwijs:

.....

b. het aantal leerlingen in het gewoon lager onderwijs:

.....

c. het aantal leerlingen in het buitengewoon lager onderwijs:

.....

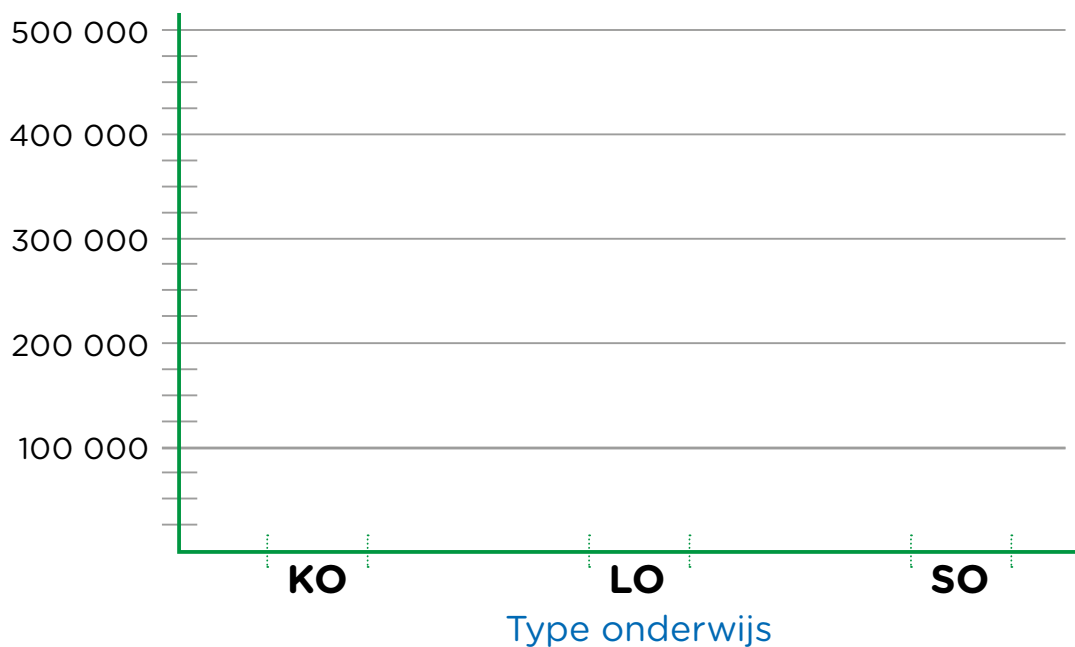
Foto Pixels

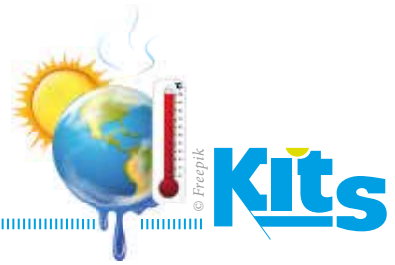
Terug naar school (3)

d. Maak een staafdiagram voor het schooljaar 2016-2017.

Leerlingenaantallen

Historisch droge Rijn (1)

1. Verklaar deze woorden uit het Kits-artikel.

Probeer dit eerst in je eigen woorden, en kijk pas daarna in een online verklarend woordenboek.
Maak ook een nieuwe zin met deze woorden.

a. **fenomeen:**

zin:

b. **rendabel:**

zin:

c. **capaciteit:**

zin:

d. **koelwater:**

zin:

e. **waterpeil:**

zin:

2. Formuleer een antwoord op de volgende vragen. Je vindt de antwoorden in het Kits-artikel.

a. Vorig jaar werd niet minder dan 200 miljoen ton grondstoffen vervoerd via de Rijn.

Over welke grondstoffen gaat het?

.....
.....
.....

Foto ANP - AP - Michael Probst

b. Hoe zorgt het droge weer ervoor dat het transport van deze goederen niet meer rendabel is?

.....
.....

c. Transport van goederen via boten over de Rijn is zeer moeilijk te vervangen door een ander transportmiddel.
Waarom?

.....
.....

d. Het droge weer zorgde voor een tegenstelling in verband met de productie van elektriciteit.

Welke tegenstelling?

.....
.....
.....
.....

Historisch droge Rijn (2)

3. Wat denk jij?

Als er minder grondstoffen vervoerd kunnen worden dan anders, welke gevolgen kan dat hebben?

.....

.....

.....

4. Het droge weer in Europa is niet alleen een probleem voor de rivieren.

Het zorgt ook voor heel wat andere problemen.

Daarnaast zijn er ook goede zaken aan het warme weer.

Geef 2 voorbeelden voor wie het warme weer een voordeel is, en 2 voor wie het nadelig is.

Leg uit.

a. Het droge, warme weer is goed voor

.....

.....

b. Het droge, warme weer is niet goed voor

.....

.....

5. Een beetje aardrijkskunde

a. De Rijn stroomt door 6 landen.

Som ze op:

.....

.....

.....

b. De Rijn mondt uit in de

c. De Rijn heeft een lengte van ongeveer km.

Kits Nieuwsquiz 1

Sluit aan bij de Kits-krant nr. 1 - September 2022.

Zet een kruisje voor het juiste antwoord.

- Welk voordeel van schooluniformen vind je in het Kits-artikel terug?
 - a. De verschillen tussen sociale klassen vallen minder op.
 - b. Bij een schooluitstap zie je meteen welke kinderen bij de groep horen.
 - c. Je geeft minder geld uit aan kledij als je een schooluniform draagt.
- Wie behaalde twee gouden medailles?
 - a. Ewoud Vromant en Maxime Hordies
 - b. Lotte Kopecky en Wout van Aert
 - c. Tim Celen en Lotte Kopecky
- Wat betekent het als jouw gemeente de vredesvlag uithangt op 21 september?
 - a. Dat jouw gemeente wil dat alle mensen verdraagzaam zijn tegenover elkaar.
 - b. Dat jouw gemeente geen kernwapens in ons land wil.
 - c. Dat jouw gemeente wil dat alle oorlogen meteen worden stopgezet.
- Welk apparaat is er maar beter in de buurt als iemand een hartstilstand krijgt?
 - a. een AED-apparaat
 - b. een fibrillator-apparaat
 - c. een EHBO-apparaat
- Welke verandering vond de afgelopen tien jaar **niet** plaats?
 - a. De videotheek is bijna helemaal verdwenen.
 - b. Het aantal kapperszaken is licht gedaald.
 - c. Het aantal tattooshops is gestegen.
- Wat is de juiste schrijfwijze?
 - a. Subarktisch
 - b. subarktisch
 - c. subarctisch
- Waarom staat Pierre Omiyar in deze Kits?
 - a. Hij is de baas van HydroVolta, een jong bedrijf uit Leuven dat zeewater wil omzetten in drinkwater.
 - b. Hij is de coach van de voetbalrobots van Tech United Eindhoven.
 - c. 27 jaar geleden bood hij een eerste product aan via eBay: een kapotte laserpen.
- Hoeveel hectare bos is er afgebrand in Spanje?
 - a. wel 245.000 hectare
 - b. wel 255.000 hectare
 - c. wel 265.000 hectare
- Wat is een light-contact wedstrijd?
 - a. Een kickboksvedstrijd die twee keer twee minuten duurt, en de punten worden geteld zonder de kamp stil te leggen.
 - b. Een kickboksvedstrijd die twee keer anderhalve minuut duurt, en het gevecht wordt stilgelegd na elk punt.
 - c. Een kickboksvedstrijd die twee keer twee minuten duurt, en de punten worden geteld zonder de kamp stil te leggen. Bovendien mag je niet naar het hoofd slaan.
- Hoeveel tijd kan er zitten tussen een eerste test op proefdieren en een werkzaam antigif voor mensen?
 - a. twee jaar
 - b. negen jaar
 - c. tien jaar

Foto iStock - CatalinugeChris Ryan

Foto Vrede.be - Aarschof - foto van 2021

Foto Pixels